

AVIZUL

Comisiei mixte a Academiei de Științe a Moldovei și Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare

de audiere publică a rapoartelor finale privind implementarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic finalizate în 2022, create prin Hotărârea Prezidiului nr. 78 din 27.02.2023, asupra raportului final de inovare și transfer tehnologic 21.80015.5807.253T „Tehnologie de obținere a fertilizanților organominerali prin reciclarea deșeurilor zootehnice și industriale și aplicarea lor în scopul sporirii capacității de adaptare a solului la schimbarea climei”, director de proiect: dr. Gheorghe JÎGĂU, Universitatea de Stat din Moldova.

Comisia de audiere a rapoartelor finale privind implementarea proiectelor de inovare și transfer a fost formată în temeiul art. 61 lit. h) din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259 din 15.07.2004 (republicat), subpunctul 20 al punctului 7 din Statutul Academiei de Științe a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale nr. I/2 din 24 ianuarie 2019, și al punctului 13 al Instrucțiunii privind raportarea finală a implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării, aprobate de ANCD prin Ordinul nr. 105 din 7 decembrie 2020, și în baza Fișei de evaluare, elaborate și aprobate de ANCD. Ca urmare a audierilor publice privind implementarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic, desfășurate în data de **29 martie 2023** în format online (disponibil la link-ul <https://youtu.be/rbl-E3cop9Q>, experții și-au expus opiniile.

Avizul Comisiei este perfectat în baza avizelor experților în domeniul tehnologic, științific și economic.

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului.

Scopul și obiectivele proiectului sunt atinse. Activitățile planificate au fost realizate.

2. Funcționalitatea tehnologiei/serviciului/produsului obținut în cadrul proiectului

Normativele de fertilizare necesită totuși a fi testate un timp mai îndelungat. Toate din considerentul consumului de elemente nutritive pentru formarea unei unități de producție la cultura agricolă în studiu.

Rezultatele evaluărilor realizate (inclusiv a recoltei) ca urmare a tratării semințelor argumentează și confirmă funcționalitatea produsului „NEOFERT-M”.

3. Infrastructura disponibilă pentru continuarea proiectului și funcționalitatea acesteia

Este disponibilă infrastructura integrală și resurse necesare pentru continuarea unor viitoare proiecte agricole tangențiale. În cadrul proiectului au fost procurate utilaje și reagenți care fac posibilă continuitatea proiectelor de genul acestora și anume pentru monitorizarea parametrilor fizici, agrofizici, agrochimici și biologici ai solului.

4. Diseminarea rezultatelor obținute (acțiuni de diseminare întreprinse)

Au fost perfectate și editate 15 publicații științifice; a fost elaborat și publicat Ghidul practic “Obținerea și utilizarea preparatelor biorgano minerale în tehnologiile modernizate de adaptare a solurilor la schimbările climatice”; au fost prezentate 10 comunicări la foruri naționale și internaționale; au fost publicate 4 articole de popularizare a științei; au fost efectuate 5 prezentări pentru agenții economici și au fost organizate ateliere de lucru cu agenții economici.

5. Colaborarea între organizația executor și organizația partener/alte organizații (specificul și continuarea colaborării)

Colaborările între USM și SRL “Schit Agromex” au fost axate pe asigurarea infrastructurii și a tuturor condițiilor necesare pentru implementarea proiectului. Este enunțată posibilitatea colaborării ulterioare.

6. Efectul socio-economic al proiectului real și potențial

Fertilizantul „NEOFERT M” a fost transmis spre testare în GT „Grădina de Vis” rn. Sîngerei, GT „Melega Vitalie Victor” localitatea Călărași și GT “Tofan Sergiu” loc. Boșcana rn. Criuleni. Rezultatele testării încă nu sunt. Efectele economice sunt doar de ordin potențial dar nu sunt estimate în raport. Sunt indicate efecte de îmbunătățire a însușirilor fizice, agrochimice și biologice ale solului și sporirea capacității de adaptare a acestora la secetă. Dar nu este prezentată exprimarea cantitativă a efectelor așteptate.

Concluzii

Scopul și obiectivele proiectului sunt atinse. Din punct de vedere economic rezultatele nu sunt descrise. Efectele economice sunt doar de ordin potențial ,dar nu sunt estimate în raport. Sunt indicate efecte de îmbunătățire a însușirilor fizice, agrochimice și biologice ale solului și sporirea capacității de adaptare a acestora la secetă. Dar nu este prezentată exprimarea cantitativă a efectelor așteptate.

Proiectul este apreciat cu calificativul: Bine, punctaj final 24,5 puncte.

Președintele Comisiei

dr. hab. Liliana Condricova

Secretarul Comisiei

dr. Fiodor Braniște